

Atrium

Magazín pre
kultúru bývania,
dizajn a architektúru

EXTRA
Prevzdušnenie
Nábytok a dizajnové
doplňky
na čerstvom
povetrí

ŠUMAVA
Víkend v lone prírody

SAO PAULO
Mestské móresy na vidieku

VON!

POD HOLÝM NEBOM: TIE NAJKRAJŠIE
EXTERIÉROVÉ PÓZY
ARCHITEKTÚRY A DIZAJNU

Interpretácia archetypu: autorom prostého vešiaka «Lock» je belgická hviezda Sylvain Willenz. Tentoraz sa inšpiroval veľkou bowlingovou guľou.

Hra o guľôčky

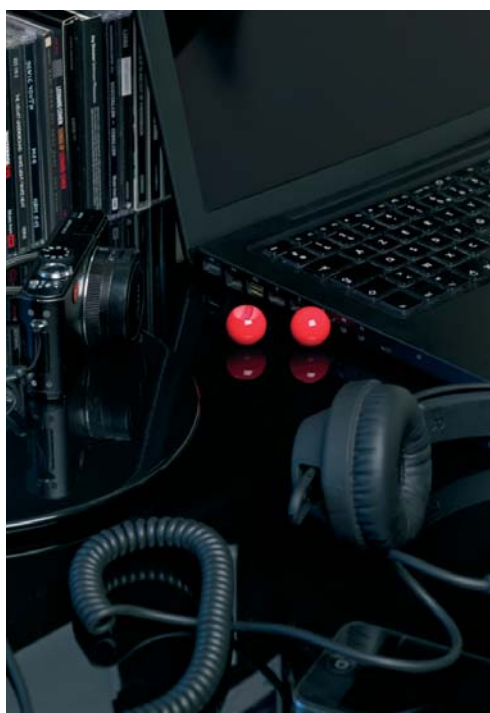
Komorný biznis Tamawa rozpráva príbeh o tom, ako posun dizajnerských kontextov otvára nové horizonty tvorivej činnosti. Ak sa k nemu prístupuje s otvorenou myslou.

Text: Michal Lalinský; Foto: Tamawa

Čas na dizajn: náramkové hodinky s ubladeným minimalistickým ciferníkom a koženým remienkom patria k prvým výrobkom Tamawa.

Hra na schovávačku: Alain Berteau ukryl do bakelitových sfér aj USB kľúč či mechanizmus kuchynského mlynčeka na korenie.

Všetko začína niekedy začiatkom nultých rokov, keď belgický šperkár Hubert Verstraeten hľadá subdodávateľa komponentov pre svoje prosté kreácie. Hubert vyštudoval kovotepectvo a dizajn šperku na univerzite v menšom nemeckom meste Pforzheim. V roku 1999 zakladá vlastné štúdio v Bruseli, kde sa venuje malosériovej výrobe autorského šperku. Využíva pritom skúsenosti priemyselného návrhárstva – svoj rukopis zakladá na inžiniersky precíznej práci s geometriou, proporciou či štruktúrou stvárňovaného šperku. To znamená, že popri tradičných postupoch kovotepeckého remesla uplatňuje aj súčasné technológie, známe skôr zo sériovej industriálnej produkcie, napríklad elektroeróziu, vstrekovanie foriem pod tlakom alebo priestorovú tlač. Samozrejme, že symetricky s posunom postupov autorskej výroby smerom k high-tech dochádza tiež k alternácii materiálového repertoáru. Zvyčajne vzácne kovy

tak Hubert Verstraeten nahrádza nehrdzavejúcou oceľou alebo umelými hmotami – polykarbonátmi a fenolformaldehydovou živcou. Programový príklon autora ku konštruktívnejšej palete výrazových prostriedkov mu umožňuje sústrediť sa na priezračnosť samotnej formy šperku. Odhaľuje zvnútornenú krásu logiky jeho výstavby a tlmočí ju tým najprísnejším, chirurgicky presným jazykom.

Pri pátraní po spracovateľoch syntetických materiálov natrafil Hubert Verstraeten na dobre utajený priemyselný poklad Valónska – spoločnosť Saluc, ktorá ovláda výraznú väčšinu svetovej produkcie biliardových gúľ. Historický chemický kombinát Saluc (vznikol v roku 1923), respektíve jeho dcérsky podnik Aramith, je špecialistom na produkciu superdokonalých sfér – väčších i menších guľôčok pre priemyselné aplikácie a gúľ na biliard či bowling. Pri ich výrobe používa najnovšiu generáciu fenolformaldehydových živíc, teda súčasných nástupcov klasického bakelitu, ktorý ako vôbec prvý priemysel-

Bruselská cesta: Belgičan Hubert Verstraeten sa z experimentujúceho šperkára vypracoval na šéfa úspešného «self-made» biznisu Tamawa.

Esencia formy šperku: pre svoj label navrhol Hubert Verstraeten náušnice, privesky aj manžetové gombičky – prirodzene, vždy v guľatom tvarosloví.

HUBERT VERSTRAETEN, DIZAJNÉR:
 «Bakelit je osobitý materiál.
 Napriek tomu, že je to umelá hmota,
 vôbec nemá umelohmotný charakter.
 Práve naopak – zvädza ma svojou
 jedinečnosťou, eleganciou
 a veľmi vysokou kvalitou.»

ne vyrábaný syntetický materiál pochádza práve z Belgicka. Výrobky Aramithu sú spracované s nulovou toleranciou nepresností, a práve táto absolútna dokonalosť inšpirovala dizajnéra Huberta Verstraetena k tomu, aby pripravil rovnomennú kolekciu šperkov. Postavil ju na myšlienke redukovanej esencie šperku; fascinovaný monolitickým «polotovarom» interpretoval klasickú biliardovú guľu v novom – skutočne neočakávanom kontexte. Zachoval dokonca kodifikovanú biliardovú farebnicu – osem základných zamatovo lesklých odtieňov. Zároveň si uvedomil, že precízne sféry skrývajú omnoho väčší potenciál ako nekonvenčné použitie v umeleckom šperkárstve. Preto v roku 2008 založil spoločnosť Tamawa, aby rozvinul princíp interkontextuality v tvorbe a v spolupráci s ďalšími autormi

zostavil početnejšiu sériu dizajnerských doplnkov. Hostujúci dizajnéri Sylvain Willenz, Alain Berteau alebo kolektív Big Game, ale aj umelci Yann Lestrat a Nedda el-Asmar pripravili pre Hubertov label vlastné výklady kontextuálnych posunov – revízie daného zlomku materiálovo-technologickej tradície z perspektívy užitkového dizajnu. Takmer bezútešne monotónnu tému – bakelitovú guľôčku – dokázali mnohokrátymi spôsobmi rozvinúť v gejzíre nápadov, za každým otvorením neviazaným invenčným hram. Zaujatie archetypálnym tvarom im umožnilo dosiahnuť neočakávanú harmóniu výsledných objektov. V nej sa snúbi lineárna priezračnosť tvarovej čistoty i hlboká expresivita materiálu (v jeho sugestívnom zamatovom lesku), štýlová elegancia s úprimne radostnou hrou. —